

Stichting ONL voor Ondernemers
Ondernemershuis Nederland
Tournooiveld 3
2511 CX Den Haag

Dhr. M. Rutte
T.a.v. de Minister-president
Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Betreft: Ondernemers missen perspectief en willen 'houvast'

Den Haag, 30 maart 2021

Geachte heer Rutte, beste Mark,

Steeds meer ondernemers verliezen het vertrouwen in de corona aanpak van het kabinet. Wij merken aan alle kanten dat de stemming onder ondernemers verslechtert. De vertraging bij de vorming van de coalitie en een nieuw kabinet, de minder snelle vaccinatie dan gehoopt en verwacht en tamelijk veel problemen bij de uitvoering van de steunmaatregelen dragen ook niet bij aan het verbeteren van de gemoedstoestand van velen in het mkb. Veel ondernemers hebben te weinig houvast. Het geld én geduld zijn bij velen op. Het gevoel van machteloosheid en uitzichtloosheid overheerst bij de ondernemers in de hardst getroffen sectoren, mede door het ontbreken van een heropeningsplan voor de samenleving en economie. Wij doen een dringend beroep op u om zo snel mogelijk met het Nationaal Herstelplan te komen. Als 'Stem van de Ondernemer' denkt Ondernemend Nederland graag mee en bieden wij onze hulp aan.

Afnemend vertrouwen

Vorige week, tijdens de corona-persconferentie van 23 maart, werd duidelijk dat ondernemers de komende maanden geen versoepelingen van het coronabeleid hoeven te verwachten. Die boodschap staat in schiel contrast met de boodschap van de persconferentie van 8 maart. In drie weken tijd ging de boodschap van 'terrassen open' naar 'niks kan'. Hoop en optimisme maken bij veel ondernemers nu plaats voor een sombere stemming.

Steeds meer ondernemers twijfelen of ze hun bedrijf willen voortzetten of niet. Het percentage ondernemers dat eigenlijk wil stoppen is hoog in de horeca en de retail. Ook in de evenementensector, de cultuursector en bij de reisbureaus zijn de zorgen enorm. Door het grote gebrek aan perspectief wordt die beslissing steeds weer vooruit geschoven. Ook moet er een oplossing komen voor de schuldenproblematiek. Ondernemers zijn naarstig op zoek naar duidelijkheid, houvast en oplossingen. In plaats van dat de overheid en de ondernemers samen door deze crisis komen, staat de overheid te vaak tegenover de ondernemer. De ondernemer krijgt aan de ene kant steun van de overheid om te kunnen overleven en aan de andere kant lijkt de overheid de ondernemer te 'straffen' door nu te eisen dat er geld wordt terugbetaald, terwijl veel ondernemers dit nu niet kunnen. Dit rijmt niet met elkaar!

Maak tempo met het Nationaal Herstelplan

Van veel ondernemers horen we dat ze bang zijn dat dit een lange formatie wordt en dat er maar geen duidelijkheid komt over het herstelplan en de toekomst van het steunpakket. Wij pleiten ervoor om tempo te maken met het Nationaal Herstelplan. Voor Ondernemend Nederland is het noodzakelijk dat op zo'n kort mogelijk termijn helderheid wordt verschaft over alles wat met COVID-19 samenhangt. Dit is zo urgent dat wij u verzoeken dit geen onderdeel te laten zijn van de uitgebreide (lange?)

onderhandelingen voor een nieuw kabinet, maar los van elkaar te zien. Een herstelplan met snel uitvoerbare oplossingen gaat ondernemers de benodigde houvast bieden. Dit zou Fase 1 van de onderhandelingen dienen te zijn.

Onderdelen Nationaal Herstelplan

Een belangrijk onderdeel van dit herstelplan is het op peil brengen van de liquiditeit en solvabiliteit van bedrijven. Als je geen geld meer in kas hebt, dan houdt het op. Er komt een moment dat de terrassen weer open mogen en dat winkels klanten gaan ontvangen. Op dat moment moeten horeca-ondernemers wel het geld in huis hebben om eet- en drinkwaren voor verkoop in te slaan. Simpelweg de lockdown opheffen is niet genoeg. Met een lege kas is het onmogelijk om bijvoorbeeld het vakantiegeld in mei te betalen. Er moeten snel oplossingen komen om de liquiditeits- en de solvabiliteitspositie van ondernemers te kunnen verbeteren.

Ook de schuldenproblematiek van ondernemers moet voortvarend worden aangepakt. Er staat ruim 20 miljard euro uit aan uitgestelde belastingen. Veel bedrijven hebben geen eigen vermogen meer en zijn door hun reserves heen. Maak ondernemers snel duidelijk wat er met hun schulden gaat gebeuren. Uitstel van terugbetaling kan op een breed begrip rekenen. Wij stellen voor om uitstel van belasting om te zetten naar een renteloze lening met een looptijd van 10 jaar, waarbij je de eerste twee jaar aflossingsvrij bent. Kwijtschelden op termijn mag uiteindelijk niet worden uitgesloten.

Voorkom ook dat ondernemers onnodig schulden opbouwen. Veel ondernemers willen stoppen, maar kunnen dat niet vanwege de hoge kosten van de transitievergoeding. Wij krijgen deze signalen met name vanuit de detailhandel, de horeca en de evenementensector. Wij spreken ondernemers die hun pensioen en spaargeld al kwijt zijn en door de transitievergoeding voor hun personeel hun schuldenlast verder zien toenemen. Ondernemers bouwen zo alleen maar meer schuld op. Dat is onverantwoord. Uw demissionaire kabinet heeft bij monde van minister Koolmees aangegeven vast te willen houden aan de huidige uitvoering van de transitievergoeding. Ondernemend Nederland doet een dringend beroep op u dit te heroverwegen. Het geld is er namelijk bij de meeste ondernemers simpelweg niet.

Verder maken wij ons grote zorgen over de afrekening van de NOW 1.0. Veel ondernemers die deze loonsubsidie kregen, moeten nu onverwachts grote bedragen terugbetalen. Geld dat er dus, zoals eerder aangegeven, bij veel ondernemers niet is. Het grote probleem bij de NOW zit hem in de vergelijkingsmaand januari. Die is voor veel bedrijfstakken niet representatief. Zelfs bedrijven die geen personeel hebben ontslagen krijgen een afrekening. Nu er ook de komende periode vrijwel geen versoepelingen kunnen komen, vragen wij het demissionaire kabinet om de afrekening van NOW 1.0 tijdelijk stop te zetten. Anders blijven de schulden oplopen.

Alle geboden steun kan natuurlijk niet voorkomen dat er voor sommige ondernemers niets anders opzit dan te stoppen en/of de onderneming failliet te verklaren. Voor hen – en alle andere ondernemers – moet er een dienstbare overheid klaarstaan. Ondernemers hebben niet alleen een schuld bij de Belastingdienst, maar ook bij een huurbaas of het UWV. Voorkom dat ondernemers straks met zes instanties te maken krijgen rondom schulden of terugbetaalverplichtingen.

Vanzelfsprekend is ook een krachtige uitrol van het vaccinatieprogramma cruciaal. Tot ontevredenheid van ondernemers verloopt dit proces echt te traag. Er wordt bovendien nauwelijks gebruik gemaakt van de expertise van ondernemers hierbij. Wij bieden graag aan met ondernemers mee te helpen bij een betere uitvoering van het vaccinatieprogramma.

Verlies – na één jaar coronacrisis – ondernemers niet uit het oog. Het water staat veel ondernemers aan de lippen, of hoger. Wij twijfelen niet aan alle inzet van u en uw demissionaire kabinet. Het resultaat is echter nog onbevredigend. Als altijd bieden wij graag de helpende hand. Met ondernemende groet,

Hans Biesheuvel, voorzitter ONL voor Ondernemers

Bijlage: 10 voorstellen van ONL voor nationaal herstelplan

10 voorstellen van ONL voor Nationaal Herstelplan (bijlage)

Alleen als het demissionaire kabinet nú inzet op liquiditeit, solvabiliteit en herstel komen ondernemers uit deze coronacrisis. ONL doet tien concrete voorstellen voor het Nationaal Herstelplan:

- Zet in op een MKB-herstelfonds;
- Bied oplossing voor schuldenproblematiek;
- Schort afrekening NOW 1.0 tijdelijk op;
- Maak voorfinanciering transitievergoeding mogelijk;
- Zet volop in op liquiditeitsondersteuning; kom snel met extra overbruggingskrediet;
- Los problematiek schrijnende gevallen en starters nu op;
- Kom met een stopperslening;
- Maak uitstel- of opslagregeling voor het vakantiegeld;
- Bied ruime voorraadvergoeding voor horeca(groothandel) en de non-food retail;
- Blijf snelheid en kwaliteit toepassen bij steunmaatregelen.